

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA/KANTON
ŽUPANIJSKI/KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj 56 0 K 079737 24 Kž
Mostar, 02.12.2024. godine

Županijski/Kantonalni sud u Mostaru u vijeću sastavljenom od suca Alena Džaferagića, kao predsjednika vijeća, sudaca Darke Zovke i Medihe Boškailo Veledar, kao članova vijeća i uz sudjelovanje Alme Tojaga kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog Amira Džafića, zbog kaznenog djela Teška tjelesna ozljeda iz člana 172. stav 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalnog tužitelja iz Konjica, protiv presude Općinskog suda u Konjicu broj 56 0 K 079737 23 K od 28.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.12.2024. godine u prisustvu optuženog Amira Džafića i njegovih branitelja Nermina Karalića advokata iz Konjica, Davora Šilića, odvjetnika iz Mostara i Adnana Beganovića, advokata iz Mostara, te punomoćnika oštećene Nade Dalipagić, odvjetnice iz Mostara, donio je

RJEŠENJE

Žalba Županijskog/kantonalnog tužitelja iz Konjica se uvažava, pa se presuda Općinskog suda u Konjicu broj 56 0 K 079737 23 K od 28.12.2023. godine ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

OBRAZLOŽENJE

Presudom Općinskog suda u Konjicu broj 56 0 K 079737 23 K od 28.12.2023. godine oglašen je krivim optuženi Amir Džafić (u daljem tekstu: optuženi) zbog kaznenog djela Teška tjelesna ozljeda iz člana 172. stav 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, s tim da će mu se, na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH, u izrečenu kaznu uračunati i vrijeme provedeno u lišenju slobode od 01.08.2023. godine do 03.08.2023. godine. Istom presudom, optuženi je, na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), obavezan platiti troškove kaznenog postupka u iznosu od 1.438,00 KM, dok je oštećena E.K. sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućena na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kaznenoj sankciji, branitelji optuženog zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji

te punomoćnica oštećene zbog odluke o imovinskopравnom zahtjevu. Nakon što tužitelj navodi razloge zbog kojih smatra da je njegova žalba osnovana predlaže da se ista uvaži, pobijana presuda ukine ili preinači na način da se optuženog adekvatno kazni za učinjeno kazneno djelo.

Branitelji optuženog su u žalbi predložili da se pobijana presuda preinači i da se optuženom izrekne blaža kaznenopravna sankcija ili da se optuženom izrekne kazna zatvora u kraćem trajanju, dok je punomoćnik oštećene E.K. predložio uvažavanje njene žalbe, ukidanje pobijane presude i vraćanje na ponovnu odluku.

Na sjednicu vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. ZKP FBiH, tužiteljica nije pristupila iako je uredno pozvana, dok su branitelji optuženog i optuženi izjavili da ostaju kod navoda iz svoje žalbe, kao i punomoćnica oštećene E.K. kod svoje žalbe.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka tužiteljica u žalbi navodi da su u prvostepenoj presudi izostali razlozi o odlučnim činjenicama na osnovu kojih je utvrđen blaži oblik krivnje optuženog (eventualni umišljaj) za kazneno djelo Teške tjelesne ozljede, odnosno da je prvostepeni sud nakon priznanja krivnje optuženog na glavnom pretresu i nakon što su izvedeni dokazi u cilju donošenja odluke o kaznenopravnoj sankciji, pogrešno izmijenio činjenice koje se odnose na blaži oblik krivnje, obzirom da tužiteljica nije izmijenila predmetnu optužnicu u tom pravcu. Tužiteljica, također, ističe da prvostepeni sud nije mogao prihvatiti kao dokaz nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr. Ljubice Todorović jer taj nalaz nije dokaz optužbe i isti se nije izvodio na glavnom pretresu shodno čl. 280. ZKP-a FBiH.

Ovi žalbeni prigovori tužitelja su djelomično osnovani.

Iz pobijane presude proizilazi da je ista donijeta nakon što se optuženi na glavnom pretresu izjasnio da priznaje krivnju za kazneno djelo za koje ga je teretio tužitelj. Prvostepeni sud je u presudi, kad je u pitanju priznanje krivnje optuženog, a nakon što su izvedeni dokazi tužiteljstva, utvrdio da je njegovo priznanje potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima, pa je našao izvan svake razumne sumnje dokazanim da se u radnjama optuženog stekla sva obilježja kaznenog djela Teška tjelesna ozljeda iz čl. 172. st. 1. KZFBiH.

Međutim, prvostepeni sud u presudi ne daje valjane razloge za utvrđenje suda da je optuženi konkretne prilike postupao sa eventualnim umišljajem. Naime, u vezi sa takvim zaključkom sud u obrazloženju presude navodi da je optuženi po ocjeni prvostepenog suda pri izvršenju kaznenog djela postupao sa eventualnim umišljajem, jer je bio svjestan da udarajući oštećenu šakom u predjelu lica, glave i očiju istoj može nanijeti tjelesne ozljede, ali je na to pristao.

Polazeći od činjenice da predmetna optužnica sadrži direktni umišljaj te da tužitelj istu nije izmijenio na glavnom pretresu, nejasna je intervencija suda u pogledu promjene subjektivnog elementa kaznenog djela, a da pri tom sud ne daje valjane razloge za takvu izmjenu pa su osnovani žalbeni navodi tužiteljice izneseni u ovom pravcu. Nesporno je da sud prilikom donošenja presude može izvršiti određene modifikacije i preciziranja u činjeničnom supstratu optužnice u skladu sa izvedenim dokazima na glavnom pretresu, ali za takvo postupanje mora dati detaljna obrazloženja u takvoj odluci, pozivajući se na dokaze i činjenice koji ukazuju na drugačije okolnosti od onih koji su navedeni u optužnom aktu. Istovremeno, sud se mora rukovoditi odredbom članka 295. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku FBiH. Ova odredba (vezanost presude za optužbu) propisuje, da se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmijenjenoj optužnici. S obzirom na takvo zakonsko određenje, jasno je da se problem objektivnog identiteta presude i optužbe svodi na pitanje da li je postupanje optuženog kako je ono u pogledu odlučnih činjenica opisano u optužnici uključujući subjektivne i objektivne elemente, identično sa činjeničnim supstratom kaznenog djela u izreci presude i kakva su odstupanja moguća i u kojoj procesnoj situaciji.

U konkretnom predmetu je branitelj optuženog nakon čitanja optužnice i prilikom uvodnog izlaganja naveo da optuženi želi da prizna krivnju nakon čega je prvostepeni sud u takvoj situaciji, u cilju provjere da li je priznanje optuženog potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima na glavnom pretresu izvršio ispitivanje svjedoka, oštećene E.K., S.N., S.J., vještaka Davora Šimunovića te izvršio uvid u ostale dokaze koje je ponudila tužiteljica. Nakon izvođenja ovih dokaza, sud je pitao optuženog, a što proizlazi iz pretresnog zapisnika, da li priznaje krivnju za ono što je navedeno u optužnici na što je optuženi odgovorio da jeste, odnosno, da priznaje krivnju da je fizički napao oštećenu E.K., nakon čega je na osnovu čl. 245. i 280 Zakona o kaznenom postupku FBiH prvostepeni sud zaključio da je takvo priznanje optuženog dato dobrovoljno, svjesno i sa razumijevanjem i da je priznanje krivnje potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima tužiteljstva.

Prema odredbi čl. 280. Zakona o kaznenom postupku FBiH, ako je priznanje optuženog na glavnom pretresu potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima, u dokaznom postupku će se izvesti samo oni dokazi koji se odnose na odluku o kaznenopravnoj sankciji. Dakle, ukoliko je sud provjeravajući priznanje krivnje utvrdio da je ono potpuno i u skladu sa izvedenim dokazima relevantnim za odluku o krivnji koja podrazumijeva i njegov psihički odnos prema učinjenom djelu (umišljaj), a jeste, i da optuženi priznaje sve kako je navedeno u predmetnoj optužnici koja pri tom nije izmijenjena, onda ostaje nejasno zbog čega je prvostepeni sud, samoinicijativno izvršio izmjenu subjektivne komponente djela a da uz to ne daje nikakve razloge ni u pogledu pravnog osnova za takvu izmjenu a niti obrazlaže iz kojih to dokaza i činjenica proizlazi da je optuženi konkretne prilike postupio sa eventualnim umišljajem. Kako sud nije tako postupio učinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Pored navedenog, iz dokazne građe je vidljivo da je optuženi konkretne prilike agresivno nasrnuo na oštećenu na način da je uhvatio za majicu i na silu povukao prema

vratima i prostoriji koja je vodila do bazena, zadao joj udarac u predjelu lica, a nakon što se umiješala svjedokinja S. N. u cilju da zaštiti oštećenu, istu odgurnuo i nastavio da udara oštećenu E.K. nazivajući je pogrđnim riječima, pa imajući u vidu intezitet njegovog ponašanja i kriminalnu količinu gdje je optuženi zadao više udaraca u glavu i lice ženskoj osobi mlađe životne dobi i pored toga što je pokušano da ga se spriječi u daljoj namjeri da je ozljedi, ovo vijeće zaključuje da se u konkretnoj kaznenopravnoj situaciji radilo o postupanju sa direktnim umišljajem.

Sa druge strane, neosnovani su žalbeni navodi tužiteljice da prvostepeni sud nije mogao prihvatiti kao dokaz nalaz i mišljenje neuropsihijatra dr. Ljubice Todorović jer taj nalaz nije dokaz optužbe i isti se nije izvodio na glavnom pretresu shodno čl. 280. ZKP-a FBiH. Ovo stoga što iz pretresnog zapisnika proizlazi da je odbrana nakon priznanja krivnje optuženog koje je sud prihvatio, ovaj dokaz izvela kao dokaz relevantan za izricanje kaznenopravne sankcije i na okolnosti psihičkog stanja optuženog kojeg je sud osnovano prihvatio i isti je izveden kao dokaz na glavnom pretresu njegovim uvidom i čitanjem, jer se u smislu odredbe čl. 280. Zakona o kaznenom postupku FBiH, nakon prihvatanja priznanja krivnje optuženog, radilo o tzv. skraćenom dokaznom postupku. Savko drugačije postupanje suda dovelo bi do povrede načela jednakosti u postupanju gdje je sud dužan da stranke i branitelja tretira na jednak način i da svakoj strani pruži jednake mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnom pretresu (čl.15. ZKP-a FBiH), pod uvjetom da su takvi dokazi pribavljeni na zakonit način, pa se navodi tužiteljice izneseni u ovom pravcu ocjenjuju kao neosnovani.

Iz navedenih razloga je ovaj sud, na osnovu člana 330. stav 1. točka a) ZKP FBiH, donio rješenje kojim je uvažio žalbu tužitelja, te pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Pošto je prvostepena presuda ukinuta zbog navedenih bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbe tužitelja u odnosu na drugi žalbeni osnov, niti je bio u prilici da razmatra žalbu branitelja glede osporavanja kaznenopravne sankcije i njene visine kao ni žalbu punomoćnika oštećene izjavljenu u pravcu odlučivanja o imovinskopravnom zahtjevu.

U ponovnom postupku sud će najprije otkloniti učinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka, na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će, nakon savjesne ocjene svih relevantnih okolnosti moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Alma Tojaga

Predsjednik vijeća
Alen Džaferagić